

Handläggare
Maria Linder
50100

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-10-24

Ärendebeteckning
KS 2022/0153

Kommunfullmäktige

Inlösen del av pensionsskuld (del under utbetalning)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lösa del av pensionsskuld som är under utbetalning om maximalt 50 miljoner kronor, därigenom minskar den underliggande pensionsskulden med cirka 44 miljoner kronor.

Bakgrund

De senaste årens ökade pensionskostnader har i det strategiska arbetet med kommunens pensionsåtaganden föranlett en omfattande analys. En av de största orsakerna är de ändrade livslängdsantaganden (högre livslängd) som Skandia gjorde under år 2021, och som ledde till både ökade kostnader och ett ökat åtagande (pensionsskulden). En annan orsak är den statliga satsningen till utpekade yrkesgrupper med nivåhöjning av lönerna. Satsningen har lett till att fler medarbetare uppnår gränsvärdet för förmånsbestämd ålderspension (FÅP) och att den måste garanteras till priset av högre pensionsavgift. Även vid nyrekrytering av medarbetare märks en trend att fler uppnår gränsvärdet för FÅP.

Kommande år förväntas pensionskostnaderna öka markant och en av orsakerna är det nya pensionsavtalet AKAP-KR. Den senaste prognosen från Skandia visar att det kommer innebära en nivåhöjning av pensionskostnaderna med drygt 50 miljoner kronor. Dock är den höga inflationen den främsta orsaken till kostnadsökningen, som påverkar värdesäkringen av pensionsåtagandena. Kostnadsökningen beräknas för år 2023 uppgå till cirka 110 miljoner kronor och bedöms öka ytterligare år 2024. Från år 2025 prognostiseras inflationen återgå till 2% och kostnaderna för avtalspensionerna minskar med cirka 100 miljoner kronor.

Kalmar kommuns pensionsskuld idag och i framtiden

Sedan år 2019 har Kalmar kommun försäkrat de aktiva pensionsåtagandena och betalar löpande in premier för den nya pensionsrätten, det vill säga ingen ytterligare skuld byggs upp. År 2019 löstes och försäkrades även stora delar av pensionsåtagandena som var klassificerade som avsättning.

Försäljningen av det kommunala fastighetsbolaget KIFAB i Kalmar AB möjliggjorde i våras ett beslut om att försäkra pensionsåtaganden om 200 miljoner kronor. Därigenom tog kommunen ansvar för och löste gamla pensionsåtaganden istället för att skjuta över ansvaret på kommande generationer.

Prognosen för år 2022 är att kommunens totala pensionsskuld (åtagande) uppgår till 1 131 miljoner kronor, varav ansvarsförbindelsen 973 miljoner kronor och pensionsavsättningen 158 miljoner kronor.

Strategiskt arbete och effekter vid ytterligare inlösen av pensionsåtaganden

I det strategiska arbetet med kommunens pensionsåtaganden har analyser och förslag om ytterligare inlösen tagits fram, en process som sedan föregående år ingår i budgetarbetet. Genom att lösa och försäkra pensionsåtaganden som är klassificerade i ansvarsförbindelsen tar kommunen ansvar för ett historiskt arv. Vidare är försäkring ett bra verktyg för att långsiktigt förbättra kommunens ekonomiska förutsättningar och få en bättre balans på riskerna med pensionsskulden. Beroende på vilka effekter som är avsikten med att lösa pensionsåtaganden erbjuds olika typer av försäkringslösningar och där resultatet kan vara både kort- och långsiktigt. En så kallad traditionell försäkringslösning med långsiktiga effekter har valts vid de två tidigare tillfällena och då försäkrades åtagandena för de som är 62 år och yngre.

Med anledning av att prognoserna för kommande år visar på kraftigt stigande pensionskostnader föreslås en försäkringslösning med direkt effekt. Lösningen heter Smart utbetalning och försäkrar intjänad pensionsrätt till personer som redan är under utbetalning. Full effekt av inlösen beräknas under åren 2023-2027 och avtar därefter successivt. Fördelarna med denna försäkringslösning är riskreducering och flytt av kostnader i tid.

För att skapa bättre budgetförutsättningar och ytterligare minska riskerna med pensionsskulden föreslås att lösa cirka 44 miljoner kronor av pensionsskulden till en premie inklusive särskild löneskatt om maximalt 50 miljoner kronor.

Annette Andersson
Kommundirektör

Maria Linder
Finans- och utvecklingsdirektör